שֶׁלֹּא יִסָּתְמוּ הַנְּקָבִים נוֹתְנִים בָּהֶם קֵסָמִים, (סט) מֻתָּר לָצֵאת בָּהֶם, וְהוּא הַדִּין אִם נוֹתְנִין חוּטִים בְּאוֹתָם נְקָבִים, שֶׁמֻּתָּר לָצֵאת בָּהֶם אִם אֵינָם צְבוּעִים, *[ח]אֲבָל אִם הֵם (ע) צְבוּעִים אָסוּר: **כא** [ט]יוֹצְאָה אִשָּׁה רְעוּלָה, וְהוּא שֶׁמְּעֻטֶּפֶת כָּל רֹאשָׁהּ (עא) חוּץ מֵהַפָּנִים*): **כב** (עב) [י]פּוֹרֶפֶת (פֵּרוּשׁ, קוֹשֶׁרֶת) בְּשַׁבָּת עַל הָאֱגוֹז וְעַל הָאֶבֶן (עג) [כ]שֶׁיִּחַדְתּוֹ לְכָךְ וְיוֹצֵאת בּוֹ, אֲבָל עַל הַמַּטְבֵּעַ אָסוּר לִפְרֹף בְּשַׁבָּת, דְּלָאו בַּר טִלְטוּל הוּא (עד) וְלֹא מַהֲנֵי בָהּ יִחוּד. [ל]וְאִם (עה) פָּרְפָה עָלָיו מֵעֶרֶב־שַׁבָּת, מֻתָּר לָצֵאת בּוֹ בְּשַׁבָּת: **כג** [מ]אִם הָיְתָה צְרִיכָה לְהוֹצִיא אֱגוֹז לִבְנָהּ וּפָרְפָה עָלָיו כְּדֵי לְהוֹצִיאוֹ, אִם לִרְשׁוּת־הָרַבִּים (עו) אָסוּר, וְאִם לְכַרְמְלִית מֻתָּר: **כד** [נ]יוֹצְאָה (יג) (עז) בְּאֶבֶן תְּקוּמָה (פֵּרֵשׁ הֶעָרוּךְ, אֶבֶן יְדוּעָה שֶׁכְּשֶׁהִיא עַל אִשָּׁה לֹא תַפִּיל) וּבְמִשְׁקָל שֶׁשְּׁקָלוֹ כְּנֶגְדּוֹ כְּדֵי שֶׁלֹּא תַפִּיל, (עח) וַאֲפִלּוּ לֹא נִתְעַבְּרָה עֲדַיִן: **כה** [ס]אָסוּר לְאִשָּׁה שֶׁתַּעֲבִיר בְּשַׁבָּת (עט) סָרָק עַל פָּנֶיהָ, *מִשּׁוּם צוֹבֵעַ. וּמִטַּעַם זֶה אֲסוּרָה (פ) [ע]לִכְחֹל בְּשַׁבָּת, וּמִטַּעַם זֶה

ח שָׁם מֵהָא דַּאֲבוּהָ דִשְׁמוּאֵל ט שָׁם בַּמִּשְׁנָה *) (כֵּן הוּא בְּטוּר שֶׁלְּפָנֵינוּ אֲבָל בְּרַשִׁ"י וּבֶעָרוּךְ 'חוּץ מֵהָעֵינַיִם') י שָׁם בַּמִּשְׁנָה כ שָׁם בַּגְּמָרָא וּפֵרוּשׁ רַשִׁ"י שָׁם ל רַמְבַּ"ם בְּפֶרֶק יט לְנֻסַּח הַטּוּר וּבֵית־יוֹסֵף בְּשֵׁם סִפְרֵי הָרַמְבַּ"ם הַחֲדָשִׁים מ שָׁם בַּגְּמָרָא בְּעָיָא וְלֹא נִפְשְׁטָה וְתֵיקוּ דְּאוֹרַיְתָא לְחֻמְרָא וּדְרַבָּנָן לְקֻלָּא, הָרִי"ף וְהָרֹא"שׁ נ שָׁם ס"ו ס שָׁם צ"ה ע שָׁם צ"ד בַּמִּשְׁנָה

בַּאֵר הֵיטֵב

(יג) בְּאֶבֶן תְּקוּמָה. פֵּרֵשׁ הַטַּ"ז שֶׁהוּא שְׁטֶערִי"ן־שׁוּ"ס שֶׁנּוֹשְׂאִים נָשִׁים מְעֻבָּרוֹת:

בֵּאוּר הֲלָכָה

שֶׁיִּהְיוּ שׁוֹגְגִין וְכוּ' [אחרונים]: * **אֲבָל אִם הֵם צְבוּעִים אָסוּר.** עַיֵּן בְּמָגֵן־אַבְרָהָם שֶׁכָּתַב: אַף־עַל־גַּב דִּנְזָמִים מֻתָּר כְּמוֹ שֶׁכָּתַב סָעִיף ח, שָׁאנֵי חוּטִין דְּקַל יוֹתֵר לְטָלָם [תוספות], וּלְפִי מַה שֶּׁכָּתַב שָׁם בַּהַגָּ"ה יֵשׁ לוֹמַר דְּהָכָא מַיְרֵי בִּבְתוּלָה דַּוְקָא, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְהִנֵּה לְדִבְרֵי זֶה הַמָּגֵן־אַבְרָהָם רָמַז גַּם־כֵּן הַגְּרָ"א לְעֵיל בְּסָעִיף ח בַּהַגָּ"ה, לְסַיְּעְתָּא לְדִבְרֵי הָאוֹר זָרוּעַ שָׁם שֶׁאוֹסֵר בְּאָזְנַיִם מְגֻלּוֹת, וְהִנֵּה אִם־כֵּן לְפִי זֶה מַשְׁמַע דִּבְנְשׂוּאָה יֵשׁ לְהָקֵל אֲפִלּוּ בְּחוּטִין, וְדַעַת הַתּוֹסָפוֹת דִּבְחוּטִין שֶׁקַּל לַהֲסִירָם יֵשׁ לֶאֱסֹר אֲפִלּוּ בִּנְשׂוּאָה. וְעַיֵּן בִּפְרִי־מְגָדִים שֶׁנִּשְׁאַר בְּצָרִיךְ עִיּוּן אִי נִתְפֹּס כְּהַתּוֹסָפוֹת אוֹ כְּהַמָּגֵן־אַבְרָהָם. וְהִנֵּה דִּבְרֵי הַתּוֹסָפוֹת לִכְאוֹרָה מֻקְשִׁים מְאֹד, אַחֲרֵי דְּבִתְחִלַּת דִּבְרֵיהֶם כָּתְבוּ בְּעַצְמָם: אֲבָל נִזְמֵי הָאֹזֶן שָׁרֵי כִּדְפֵרֵשׁ בַּקֻּנְטְרֵס, אַלְמָא דְּגַם הֵם מוֹדִים לִסְבָרַת רַשִׁ"י שֶׁכָּתַב דְּמִפְּנֵי שֶׁאָזְנֶיהָ מְכֻסּוֹת בְּקִשּׁוּרִים טְרִיחָא מִלְּתָא לְמִשְׁלַף וְאַחֲוֵי, וּמַה זֶּה דְּקַמְסַיְּמֵי: שָׁאנֵי חוּטִין דְּקַל יוֹתֵר לְטָלָם, מַה נַּפְקָא־מִנַּהּ בָּזֶה; מִזֶּה נִשְׁמָע דְּטַעַם נִזְמֵי הָאֹזֶן דְּשָׁרֵי מִפְּנֵי שֶׁמְּהֻדָּק וְקָשֶׁה לַהֲסִירָם, וְזֶהוּ דְּלֹא כְּפֵרוּשׁ רַשִׁ"י. אֲבָל בֶּאֱמֶת הַנָּכוֹן, שֶׁלִּפְנֵיהֶם הָיָה הַגִּרְסָא בְּרַשִׁ"י: טַעַם לְנִזְמֵי הָאֹזֶן דְּמֻתָּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְהֻדָּק, וְנִיחָא דִּבְרֵי הַתּוֹסָפוֹת בִּפְשִׁיטוּת, וְכֵן אִיתָא בְהֶדְיָא בִּסְמַ"ג: טַעַם לְנִזְמֵי הָאֹזֶן דְּמֻתָּר בְּשֵׁם רַבֵּנוּ שְׁלֹמֹה [דְּיָדוּעַ בְּכָל מָקוֹם בִּסְמַ"ג שֶׁהוּא עַל רַשִׁ"י] מִשּׁוּם דִּמְהֻדָּקִין הֵיטֵב, וְכֵן בְּרַבֵּנוּ יְרֻחָם נָתִיב יב חֵלֶק יא אִיתָא גַּם־כֵּן: טַעַם לְנִזְמֵי הָאֹזֶן דְּמֻתָּר מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ טֹרַח לְשָׁלְפָן. וְאִם־כֵּן לְפִי זֶה בְּחוּטִין צְבוּעִין דְּקַל לְטָלָם מֵעַל הָאֹזֶן חַיְשִׁינָן דִּלְמָא שָׁלִיף וּמַחֲוֵי, וְאֵין חִלּוּק בֵּין בְּתוּלוֹת לִנְשׂוּאוֹת, וְאִם־כֵּן לְפִי זֶה לְהַשְּׁלֹשָׁה רַבְוָתָא הַנַּ"ל, וְהֵם הַתּוֹסָפוֹת וְהַסְּמַ"ג וְרַבֵּנוּ יְרֻחָם, אֵין לְהָקֵל אֲפִלּוּ בִּנְשׂוּאָה לָצֵאת בְּחוּטִין צְבוּעוֹנִים: * **מִשּׁוּם צוֹבֵעַ.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְרוּרָה שֶׁכָּתַבְנוּ דְּאֵינוֹ אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן, וְהוּא מֵהַמָּגֵן־אַבְרָהָם. וְעַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה שֶׁהֵבִיא דְּיֵשׁ מֵהָרִאשׁוֹנִים שֶׁפָּסְקוּ דַּהֲלָכָה כְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר דְּפוֹקֶסֶת [וְהוּא הַדִּין גּוֹדֶלֶת וְכוֹחֶלֶת, כִּדְאִיתָא בְּרַ"ן] חַיֶּבֶת חַטָּאת, וְעוֹד כָּתַב אַחַר־כָּךְ דְּזֶה לְעַצְמָהּ, אֲבָל

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בְּסִימָן שח סָעִיף יא, (נו) בְּמַחַט שֶׁאֵינָהּ נְקוּבָה לֹא נִתְבַּטֵּל שֵׁם כְּלִי מִמֶּנָּה עַד שֶׁיִּנָּטְלוּ שְׁנֵיהֶם, דְּהַיְנוּ חֻדָּהּ וְעָקְצָהּ. וּמִכָּל מָקוֹם לְעִנְיַן יִחוּד מֵעֶרֶב־שַׁבָּת, לְכֻלֵּי עָלְמָא מַהֲנֵי אֲפִלּוּ בְּמַחַט נְקוּבָה וְנִטְּלוּ שְׁנֵיהֶם: **כ (סט) מֻתָּר לָצֵאת בָּהֶם.** דְּאָרְחָא (נז) בְּהָכֵי וְלָאו מַשּׂוֹי הוּא: **(ע) צְבוּעִים אָסוּר.** דַּחֲשׁוּבִין הֵן, וְדִלְמָא שָׁלְפָא וּמַחְוְיָא. וְעַיֵּן בְּמָגֵן־אַבְרָהָם שֶׁמְּצַדֵּד לוֹמַר, דַּאֲפִלּוּ בִּצְבוּעִין אֵין לֶאֱסֹר כִּי אִם בִּבְתוּלָה שֶׁדַּרְכָּהּ לִהְיוֹת אָזְנֶיהָ מְגֻלּוֹת, אֲבָל בִּנְשׂוּאָה שֶׁדַּרְכָּהּ לִהְיוֹת אָזְנֶיהָ מְכֻסּוֹת בְּקִשּׁוּרִין, אֵין דַּרְכָּהּ לִהְיוֹת שָׁלְפָא וּמַחְוְיָא דִּטְרִיחָא לָהּ מִלְּתָא, וּכְמוֹ לְעִנְיַן נְזָמִים לְעֵיל בְּסָעִיף ח. וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה שֶׁבֵּאַרְתִּי, דִּלְדַעַת כַּמָּה רִאשׁוֹנִים גַּם בִּנְשׂוּאָה אָסוּר בְּחוּטִין צְבוּעִין: **כא (עא) חוּץ מֵהַפָּנִים.** בֶּעָרוּךְ וּבְרַשִׁ"י אִיתָא (נח) 'חוּץ מֵהָעֵינַיִם', וְקָא מַשְׁמַע לָן דְּגַם זֶה דֶּרֶךְ מַלְבּוּשׁ הוּא[42]: **כב (עב) פּוֹרֶפֶת וְכוּ'.** וְהַיְנוּ, (נט) שֶׁמִּתְעַטֶּפֶת בְּטַלִּית שֶׁיֵּשׁ בְּרֹאשָׁהּ הָאֶחָד רְצוּעָה, וְקוֹשֶׁרֶת אֶבֶן אוֹ אֱגוֹז בְּרֹאשָׁהּ הַשֵּׁנִי, וְכוֹרֶכֶת הָרְצוּעָה בָּאֶבֶן אוֹ בָּאֱגוֹז שֶׁלֹּא יִפֹּל הַטַּלִּית מֵעָלֶיהָ, (ס) וְלֹא מִחֲזֵי כְּמִי שֶׁמִּתְכַּוֶּנֶת לְהוֹצִיא הָאֶבֶן אוֹ הָאֱגוֹז, דְּנוֹדָע לַכֹּל שֶׁהִיא צְרִיכָה לְכָךְ, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּגַרְגִּיר מֶלַח דִּבְסָעִיף טו שֶׁאֵין הַכֹּל יוֹדְעִים שֶׁהִיא צְרִיכָה לְכָךְ, וְלָכֵן יֵשׁ אוֹמְרִים שָׁם דְּמִשּׁוּם הָכֵי אָסוּר: **(עג) שֶׁיִּחַדְתּוֹ לְכָךְ.** מִבְּעוֹד יוֹם, דְּאִי לָאו הָכֵי גַּם הָאֶבֶן מֻקְצֶה כְּמוֹ מַטְבֵּעַ. (סא) וְכָתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּמַיְרֵי כְּשֶׁהָאֶבֶן עֲגֻלָּה, דְּאָרְחָא בְּהָכֵי לִפְרֹף עָלָיו, לְכָךְ מַהֲנֵי בָּהּ יִחוּד אֲפִלּוּ רַק לְשַׁבָּת אַחַת[43], אֲבָל אִם אֵינָהּ עֲגֻלָּה לֹא מַהֲנֵי בָהּ יִחוּד לְשַׁבָּת אַחַת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן שח סָעִיף כב, אֶלָּא־אִם־כֵּן יִחֲדָהּ לְכָךְ לְעוֹלָם[44], וְזֶה מַהֲנֵי אֲפִלּוּ בְּמַטְבֵּעַ, וּכְדִלְקַמֵּהּ: **(עד) וְלֹא מַהֲנֵי בָהּ יִחוּד.** הַיְנוּ לְשַׁבָּת אַחַת, אֲבָל אִם יִחֲדָהּ מֵעֶרֶב־שַׁבָּת לְעִנְיָן זֶה לְעוֹלָם, גַּם בְּמַטְבֵּעַ מַהֲנֵי, דְּשׁוּב אָזִיל מִנֵּהּ אִסּוּר טִלְטוּל[45] [תו"ש וחדושי רע"א]: **(עה) פָּרְפָה עָלָיו מֵעֶרֶב־שַׁבָּת.** דְּמַעֲשֶׂה (סב) מוֹעִיל לְבַטֵּל מִנֵּהּ שֵׁם מֻקְצֶה: **כג (עו) אָסוּר.** מִדְּרַבָּנָן (סג) לַעֲשׂוֹת כֵּן אַף שֶׁהוּא דֶּרֶךְ מַלְבּוּשׁ וְאֵין דֶּרֶךְ הוֹצָאָה בְּכָךְ, מִפְּנֵי שֶׁנִּרְאָה כְּמַעֲרֶמֶת לְהוֹצִיא בְּשַׁבָּת[46]. וְדַע, דְּאֵלּוּ שְׁתֵּי הַסְּעִיפִים, אַף דְּמַיְרֵי בְּאִשָּׁה, הוּא הַדִּין בְּאִישׁ [א"ר]: **כד (עז) בְּאֶבֶן תְּקוּמָה.** הַיְנוּ, מַה שֶּׁאָנוּ קוֹרִין שְׁטֶערִי"ן־שׁוּ"ס, שֶׁנּוֹשְׂאִין נָשִׁים מְעֻבָּרוֹת [ט"ז]. וּבְבֵאוּר מַהַרְשַׁ"ל עַל הַסְּמַ"ג כָּתַב הַמַּעְתִּיק שֶׁמָּצָא שֶׁהוּא אֶבֶן־חָצֵץ וְחָלָל בְּתוֹכוֹ, וְאֶבֶן קָטָן בְּתוֹךְ הֶחָלָל כְּעִנְבָּל בְּזוּג, וְכֵן נִבְרָא; וֶהֱבִיאוֹ בְּאֵלִיָּה רַבָּה; וְהַמִּנְהָג שֶׁשּׁוֹקְלִין אֵיזֶה דָּבָר כְּנֶגֶד הָאֶבֶן־תְּקוּמָה, שֶׁהוּא גַּם־כֵּן מוֹעִיל, וְזֶהוּ שֶׁכָּתַב 'וּבְמִשְׁקָל שֶׁשְּׁקָלוֹ כְּנֶגְדּוֹ', וְאִיתָא בַּשַּׁ"ס: וְהוּא דְּאִכַּוַּן וְתָקַל, דְּהַיְנוּ שֶׁנִּמְצָא הַחֵפֶץ מֵאֵלָיו מְכֻוָּן לְמִשְׁקַל הָאֶבֶן וְלֹא חִסְּרוּ מִמֶּנּוּ אוֹ הוֹסִיפוּ עָלָיו לְכַוְּנוֹ, אָז יֵשׁ לוֹ סְגֻלָּה זוֹ; וְהַטַּעַם בְּכָל זֶה לְהַתִּיר, מִשּׁוּם דְּהוּא כְּקָמֵיעַ מֻמְחֶה: **(עח) וַאֲפִלּוּ וְכוּ'.** אֶלָּא (סד) שֶׁחוֹשֶׁשֶׁת שֶׁמָּא תִּתְעַבֵּר וְתַפִּיל[47] [גמרא]: **כה (עט) סָרָק.** הוּא צֶבַע אָדֹם[48]. וּבְתוֹסֶפְתָּא אִיתָא, שֶׁלֹּא תְּקַנֵּחַ פָּנֶיהָ בְּבֶגֶד שֶׁיֵּשׁ בּוֹ סָרָק, וּמַשְׁמַע אַף־עַל־גַּב דְּלֹא מִתְכַּוֶּנֶת לִצְבִיעָה, פְּסִיק רֵישֵׁא הוּא. וְטַעַם הַדָּבָר, (סה) כֵּיוָן דְּאִשָּׁה דַּרְכָּהּ בְּכָךְ לְיַפּוֹת אֶת עַצְמָהּ[49] עַל־יְדֵי צְבִיעַת פָּנִים[50], מִחֲזֵי שַׁפִּיר כְּצוֹבֵעַ[51], אֲבָל אִישׁ שֶׁאֵין דַּרְכּוֹ בְּכָךְ לֹא מִקְרֵי צוֹבֵעַ[52], כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סוֹף סִימָן שכ דְּמֻתָּר לֶאֱכֹל תּוּתִים וּשְׁאָר פֵּרוֹת הַצּוֹבְעִים אַף־עַל־גַּב דְּצוֹבֵעַ פָּנָיו וְיָדָיו בְּעֵת הָאֲכִילָה. וּמִכָּל מָקוֹם אֲפִלּוּ הַעֲבָרַת סָרָק עַל־פְּנֵי אִשָּׁה גַּם־כֵּן אֵינוֹ אֶלָּא דְּרַבָּנָן, דְּאֵין צְבִיעָה מִדְּאוֹרַיְתָא עַל עוֹר הָאָדָם. וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה: **(פ) לִכְחֹל.**

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(נו) אַף דְּעֶצֶם דִּינוֹ מַה שֶּׁחוֹלֵק עַל הַמְחַבֵּר אֵינוֹ בָּרוּר כְּוָתֵהּ לְהָקֵל בְּנִשְׁבַּר הָעֹקֶץ [דְּלִכְאוֹרָה פָּשׁוּט דְּגַם בָּזֶה שַׁיָּךְ סְבָרַת הַגְּמָרָא דְּדֶרֶךְ לִזְרֹק בֵּין הַגְּרוּטָאוֹת, וְאֶפְשָׁר גַּם בְּנִשְׁבַּר חֻדָּהּ, וּמַה שֶּׁהֵבִיא רְאָיָה מִסֵּפֶר הַתְּרוּמָה, הַמְעַיֵּן שָׁם יִרְאֶה שֶׁיֵּשׁ לִדְחוֹתָהּ בְּקַל], מִכָּל מָקוֹם אַחַר שֶׁכַּמָּה אַחֲרוֹנִים הֶעְתִּיקוּ דִּבְרֵי הַמָּגֵן־אַבְרָהָם לְדִינָא, לֹא רָצִיתִי לִנְטוֹת מֵהַכְרָעָתָם: (נז) רַשִׁ"י: (נח) וְכֵן הִסְכִּים הַגְּרָ"א דְּזֶה הוּא רְעוּלָה: (נט) רַשִׁ"י: (ס) מָגֵן־אַבְרָהָם וְתוֹסֶפֶת־שַׁבָּת בְּשֵׁם הַתּוֹסָפוֹת: (סא) מָגֵן־אַבְרָהָם בְּסִימָן שח סְעִיף־קָטָן מג, וֶהֱבִיאוּהוּ פֹּה הַתּוֹסֶפֶת־שַׁבָּת וְחִדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אִיגֶר: (סב) מָגֵן־אַבְרָהָם. וְעַיֵּן בִּלְבוּשֵׁי־שְׂרָד שֶׁכָּתַב דְּאַף־עַל־פִּי שֶׁהֲסִירָהּ מֵהַבֶּגֶד מֻתֶּרֶת לִפְרֹף בְּשַׁבָּת, כֵּיוָן שֶׁפֵּרְפָה פַּעַם אֶחָד מֵעֶרֶב־שַׁבָּת, דְּמַעֲשֶׂה מוֹעִיל, וְנַעֲשָׂה הַמַּטְבֵּעַ כְּמוֹ כְּלִי אוֹ מַלְבּוּשׁ: (סג) גְּמָרָא שָׁם: (סד) וַאֲפִלּוּ אִם לֹא הִפִּילָה עַד עַתָּה שׁוּם עֻבָּר; שָׁם בַּגְּמָרָא וְרַשִׁ"י, עַיֵּן שָׁם: (סה) מָגֵן־אַבְרָהָם, וְכֵן כָּתַב בְּתוֹסֶפֶת־שַׁבָּת. וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה דְּגַם אִשָּׁה מֻתֶּרֶת לֶאֱכֹל תּוּתִים וּשְׁאָר פֵּרוֹת הַצּוֹבְעִים, דְּדַוְקָא בְּסָרָק עַל פָּנֶיהָ שֶׁהוּא דֶּרֶךְ צְבִיעָתָהּ לְנוֹי, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בַּאֲכִילַת תּוּתִים שֶׁהַפְּסִיק־רֵישָׁא הוּא רַק לִשְׂפָתֶיהָ,

Torah-Box.com diffusion du judaïsme aux francophones
Tél (France) : 01.80.91.62.91
Tél (Israël) : +972.77.466.03.32
contact@torah-box.com

הִלְכוֹת שַׁבָּת סִימָן שג

ביאורים ומוספים

[משנ"ב ס"ק עא]

וְקָא מַשְׁמַע לָן דְּגַם זֶה דֶּרֶךְ מַלְבּוּשׁ הוּא[42].

42) ואם תכסה גם את עיניה, דעת הגר"נ קרליץ (חוט שני ח"ד פפ"ח ס"ק כ) שיש לדייק מדברי המשנ"ב שאין זה דרך מלבוש, ואסורה לצאת כך. ולענין איש הלובש רעלה על פניו, הסתפק שם האם נחשב הדבר כדרך מלבוש עבורו, ויהיה מותר לצאת בה.

[משנ"ב ס"ק עג]

לְכָךְ מַהֲנֵי בָּהּ יִחוּד אֲפִלּוּ רַק לְשַׁבָּת אַחַת[43] וכו', אא"כ יְחֻדָּהּ לְכָךְ לְעוֹלָם[44].

43) השו"ע לקמן (סי' שח סכ"ב) הביא שתי דעות אם בדבר שדרכו בכך צריך יחוד לעולם או שמועיל יחוד אפילו לשבת אחת, והמשנ"ב כאן סתם כדעת המקילים שמועיל יחוד לשבת אחת, וכן כתב בשעה"צ לקמן (סי' שיב ס"ק ז). אמנם לקמן (סי' שח ס"ק צז) כתב שאין לסמוך להקל ביחוד לשבת אחת בדבר שדרכו בכך, אלא במקום הצורך.

44) ואם רגיל להשתמש בה באופן זה, כתב לעיל (סי' רנט ס"ק ב) לענין הטמנה במוכין, שאם רגיל להטמין בהם, פקע מהחפץ שם מוקצה אפילו בלא יחוד כלל. ובשם הב"ח כתב, שאף רגילות של שתי פעמים נחשבת כרגילות.

[משנ"ב ס"ק עד]

דְּשׁוּב אָזִיל מִנַּהּ אִסּוּר טִלְטוּל[45].

45) והחזו"א (או"ח סי' מב ס"ק יג) צידד, שיש לומר שרק באבן, שהדרך ליחדה, וגם אין לה שימוש אחר, מועיל יחוד לעולם לבטל ממנה שם מוקצה, אבל מטבע, כיון שיש לו תשמיש קבוע, הרגילות היא שגם כשמייחדים אותו לשימוש הבגד, חוזרים לאחר מכן ומשתמשים בו כמטבע, ולא מתבטל ממנו שם מטבע כשמשתמשים בו לצורך הבגד, ולכן אפילו כשמייחדו לעולם אין בטל ממנו שם מוקצה.

והוסיף החזו"א (שם), שיש לומר שאף מעשה לא מבטל מן המטבע שם מוקצה, ומה שפסק השו"ע שאם פרפה על המטבע בערב שבת מותר לצאת בו בשבת, היינו משום שאין הבגד נעשה בסיס למטבע, ומותר לטלטל את המטבע מן הצד על ידי הבגד. ולפיכך אם פרפה את המטבע על הבגד מערב שבת ושוב הסירתו, אסור לטלטלו בשבת, כיון שלא בטל ממנו שם מוקצה על ידי פריפה זו.

[משנ"ב ס"ק עו]

מִפְּנֵי שֶׁנִּרְאֶה כְּמַעֲרֶמֶת לְהוֹצִיא בְּשַׁבָּת[46].

46) והמחבר מפתח לחגורתו באופן שמשמש כחלק מן החגורה, דעת הגרש"ז אויערבך (שש"כ פי"ח הע' קצא) שאם מחברו כדי שיהיה שם כל השבת כחלק מן החגורה, יכול לצאת עמו אף לרשות הרבים, אבל אם כוונתו רק להעביר את המפתח למקום אחר, דומה הדבר לדין הפורפת המוזכר כאן, ואין לצאת עמו אלא לכרמלית, אך לא לרשות הרבים. וראה מה שכתבנו לעיל (סי' שא ס"ק מה).

[משנ"ב ס"ק עח]

אֶלָּא שֶׁחוֹשֶׁשֶׁת שֶׁמָּא תִּתְעַבֵּר וְתַפִּיל[47].

47) וכשיודעת בוודאות שאינה מעוברת, כתב הפמ"ג (משב"ז ס"ק יג) שלא תצא באבן תקומה, שהרי אין לה כל סיבה לצאת בה. וביאר, שמה שכתב השו"ע 'ואפילו לא נתעברה', כוונתו כשאין ברור לה שנתעברה, שמותרת לצאת מספק שמא היא מעוברת, וכן כתב הארחות חיים (ספינקא, ס"ק ח). ודעת הגרש"ז אויערבך (נשמת אברהם ס"ק א ושש"כ פ"מ הע' כ) שמלשון המשנ"ב משמע שכוונת השו"ע להתיר אפילו כשידוע לה שאינה מעוברת, כיון שכך היא סגולתה של אבן התקומה שמועילה מעכשיו שלא תפיל את העובר לכשתתעבר.

[משנ"ב ס"ק עט]

הוּא צֶבַע אָדֹם[48] וכו', דַּרְכָּהּ בְּכָךְ לְיַפּוֹת אֶת עַצְמָהּ[49] עַל־יְדֵי צְבִיעַת פָּנִים[50], מִחְזֵי שַׁפִּיר כְּצוֹבֵעַ[51], אֲבָל אִישׁ שֶׁאֵין דַּרְכּוֹ בְּכָךְ לֹא מִקְרֵי צוֹבֵעַ[52].

48) ולגבי צביעת הפנים בסרק לבן, כתב הכף החיים (ס"ק קיג) שאסורה, ואין הבדל בינו ובין אדום, וכן כתב בשו"ת אגרות משה (או"ח ח"ה סי' כז). וכן לעשות בצבע לבן פעולה שתכליתה לעדן ולחזק את המראה הטבעי של העור, כתב בשו"ת מנחת יצחק (ח"ה סי' קד בסופו) שיש בזה משום מלבן או משום צובע. מאידך, בשו"ת שבט הלוי (ח"ו סי' לג ס"ק א) כתב שאין בזה לא משום מלבן ולא משום צובע.

49) ולשים 'לקה' על הציפורניים, דעת הגרש"ז אויערבך (אוהל שרה פ"ד הע' יא-יג) שיש לחשוש בזה לאיסור תורה של צובע, כיון שרגילים בכך, והוא דבר שעומד לזמן, והיתה מעדיפה שתשאר ה'לקה' קיימת תמיד. ואף ב'לקה' שקופה, דעתו (שש"כ פי"ד הע' קנב ובח"ג שם) שיש איסור צובע, כיון שמבריקה ומדגישה את צבע הציפורן, ודומה הדבר למה שכתב המשנ"ב לקמן (סי' שכז ס"ק יב ובשעה"צ שם ס"ק טז) שאסור למשוח נעלים בשמן כשכוונתו להשחירן על ידי כך, ויש בזה משום איסור צובע [מלבד איסור מעבד].

50) ואפילו אם מעבירה על פניה סרק בצבע הפנים רק כדי להסתיר נקודות וכתמים, דעת הגר"נ קרליץ (חוט שני ח"א פי"ט סוף ס"ק א) שנחשב הדבר כצביעה, ואסורה לעשות כן.

51) ולגבי נתינת אבקת פודרה על הפנים, כתב בשו"ת אגרות משה (או"ח ח"ה סי' כז) שאם אבקה יבשה היא, כיון שאינה נדבקת לפנים ואינה מתקיימת זמן רב, אין זה נחשב צובע ומותר, בין אם היא לבנה ובין אם יש בה צבע. אך למעשה, כתב (שם) שיש להיזהר מלתת אבקות כאלו, ואפילו כשהן בצבע לבן, כיון שבדרך כלל רוב האבקות הנמכרות לתמרוקי נשים נעשות על בסיס שומני, ויש מהן שמתקיימות לזמן, וממילא יש ברובן חשש צובע, ואין להתיר אלא באבקות שהניסיון מורה שאינן מתקיימות, כגון באבקה הנקראת 'טאלק' הנעשית בלי שמנונית ואינה מתקיימת. וכן דעת הגרח"פ שיינברג (חידושי בתרא) שיש להקל באבקה שאינה נדבקת כלל.

מאידך, דעת הגרש"ז אויערבך (שש"כ פי"ד הע' קנב ובח"ג שם) שאסור לתת אבקת פודרה אפילו כשאינה נדבקת היטב, שכיון שכל כוונתה לצביעה, אפילו לזמן מועט, מנין לנו להתיר, ובפרט שלדעת כמה ראשונים אסור מהתורה לעשות מלאכות בשבת אף כשאינן מתקיימות לתמיד [ראה שעה"צ (ס"ק סח)].

וכן כתב בשו"ת שבט הלוי (ח"ו סי' לג ס"ק א) שבאבקה שיש בה צבע יש איסור צובע מדאורייתא, או על כל פנים מדרבנן [ראה ביה"ל ד"ה משום צובע], והביא ראיה לדבר ממה שפסק השו"ע שאסורה האשה לטוח את פניה בבצק כיון שהעור מאדים, אף שאין הצבע נדבק לעור. אמנם, דעת הגרח"פ שיינברג (שם) שאין להביא משם ראיה, כיון שהבצק גורם לעור עצמו שיאדים, מה שאין כן בפודרה שאינה נדבקת לעור וגם לא משנה את צבעו.

52) אכן בזמנים ובמקומות שגם דרכם של אנשים בכך, כתב בשו"ת מנחת יצחק (ח"א סי' פ) שאסור להם להעביר סרק.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél (France) : 01.80.91.62.91
Tél (Israël) : +972.77.466.03.32
contact@torah-box.com

הִלְכוֹת שַׁבָּת סִימָן שג

ביאורים ומוספים

[שעה"צ ס"ק סה]

שֶׁהַפְּסִיק־רֵישָׁא הוּא רַק לִשְׁפָּתֶיהָ, שֶׁבָּזֶה גַּם בְּאִשָּׁה יֵרָאֶה דְּאֵין דֶּרֶךְ צְבִיעָתָהּ בְּכָךְ[53].

53) אמנם במשנ"ב לקמן (סי' שכ ס"ק נח) כתב, שיש לחלק בין איש שאין דרכו לצבוע, ובין אשה שדרכה להתיפות בכך.

ובנשים שדרכן לצבוע שפתותיהן, דעת הגר"נ קרליץ (חוט שני ח"א פי"ט סוף ס"ק א) שיש לדון אם מותר להן לאכול מאכלים כאלו שפסיק רישא שיצבעו את שפתותיהן, כיון שאצלן נחשב הדבר כדרך צביעה. מאידך, הקצות השלחן (סי' קמו בדה"ש ס"ק יט) כתב, שכיון שצביעת השפתים בדרך זו נעשית בדרך קלקול שאינו אסור אלא מדרבנן, ועוד שנחשב הדבר כפסיק רישא דלא ניחא ליה, ועוד שעושה כן בדרך אכילה ולא בדרך מלאכה, ועוד שנעשית הצביעה כלאחר יד, יש להתיר לעשות כן לכתחילה בצירוף כל הסברות הללו.

[משנ"ב ס"ק פא]

לָטוּחַ עַל פָּנֶיהָ[54].

54) ואף שיזוף הגוף כנגד השמש במטרה ליפותו, כתב בשו"ת מנחת יצחק (ח"ה סי' לב) שאסור בשבת, והביא ראיה ממה שכתב השו"ע שאסור לטוח את הפנים בבצק כדי שבהסרתו יאדים הבשר. על שיזוף הגוף כנגד השמש לצרכי רפואה, ראה מה שכתבנו לקמן (סי' שכח ס"ק קל).

[משנ"ב ס"ק פב]

לְקָלְעַ[55]. מִדְּרַבָּנָן, מִשּׁוּם דְּדָמֵי לְבִנְיָן[56] וכו', בְּשֵׁעָר לֹא חָשִׁיב אֲרִיגָה מִשּׁוּם דְּהוּא מְחַבֵּר בְּרֹאשׁוֹ[57] וכו', אַף דְּאֵין בָּזֶה מִשּׁוּם בּוֹנֶה[58] וכו', וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה דְּאֵין כְּדַאי לִמְחוֹת בְּמָקוֹם שֶׁלֹּא יִשְׁמְעוּ לָנוּ[59].

55) ולגבי קליעת שערות אנשים, כתב בשו"ת מנחת יצחק (ח"א סי' פ) שאף שמלשון השו"ע 'אסור לקלוע האשה שערה' משמע שלאיש מותר, אין זה אלא במקום שאין דרך האנשים לקלוע שערותיהם, אבל במקום שגם האנשים קולעים שערותיהם, אסור אף להם לעשות כן.

וסילסול שערות, כתב בשו"ת מהרש"ם (ח"ח סי' נד) שאם אינו נעשה דרך קליעה מותר לעשותו בשבת. מאידך, בשו"ת מנחת יצחק (שם) כתב שבילדים קטנים שהדרך לסלסל את שערותיהם, צריך עיון אם אפשר להתיר, שאף שאינו מעשה קליעה, מ"מ מתקיים הוא על ידי הסיכות שנותנים בשערותיהם.

ולענין סלסול הפאות, כתב הקצות השלחן (סי' קמו בדה"ש ס"ק כא) שיש ללמד זכות על העושים כן, שכיון שבדרך כלל הפאות מסולסלות במקצת מבעוד יום, אין לאסור לגמור את הסלסול בשבת, וכעין מה שכתב השו"ע לקמן (סי' שטו ס"ב) שמוסיפים על אהל עראי בשבת. וכן דעת הגרש"ז אויערבך (פניני המאור ח"ב מכתב לב אות ט) שאם הפאות מופרדות ומפוזרות לגמרי אין לסלסלן, אך אם מסולסלות הן במקצת מותר לגמור את סלסולן. [והוסיף, שמותר לעשות כן אף אם הן רטובות, ואין לחוש לסחיטה, וראה שם שהביאו בטעם הדבר, כיון שיש 'תרי דרבנן', שהרי סחיטת שיער היא 'פסיק רישא דלא ניחא ליה']

ודעת הגר"נ קרליץ (חוט שני ח"ב פל"ו סוף ס"ק טו) שיש לחלק בין סלסול קל שאינו נחשב אלא כ'חולקת שערה', שהשו"ע התיר והרמ"א הביא שיש אוסרים, ובין סלסול הנעשה כדרך האומנים שנחשב כ'קולעת שערה', ולכולי עלמא אסור.

56) ומה שאין קליעת שערות הראש אסורה מחמת מלאכת קושר, לשיטת הרמב"ם (פ"י מהל' שבת ה"ח) שהפותל חבלים חייב משום קושר, כתב האור שמח (שם) שכיון שהשערות כולן יונקות מהראש ומחוברות שם יחדיו, לא שייכת בזה קשירה. ודעת הגר"נ קרליץ (חוט שני ח"ב פל"ד ס"ק י) שאין בקליעת השערות משום קושר, משום שסתם קליעת השיער הוא קשר שאינו לקיימא כלל, ואין בזה איסור קושר [כמבואר בשו"ע לקמן (סי' שיז ס"א)].

ובשו"ת שבט הלוי (ח"א סי' קא) כתב, שקליעת הצמה אינה דומה במהותה לפתילת חבלים, שקליעת הצמה היא כעין מעשה אריגה, שענינו העמדה צפופה של החוטים הנפרדים, ורק משום שאין דרך אריגה בכך אסרוה משום בונה, ואלו בפתילת החבלים המלאכה היא שילוב החוטים הנפרדים לחבל אחד עבה וחזק, וממילא אין לדמות את קליעת הצמה לפתילת החבל.

57) ובטעם הדבר שבמחובר אינו נחשב כאורג, כתב לקמן (סוף סי' שמד ליקוטי מלאכות אות ו) שאין דרך אריגה במחובר בראש (הגרש"ב וולדנברג).

58) ולהתיז ספריי המשמר ומעמיד את התסרוקת, דעת הגרש"ז אויערבך (שש"כ פי"ד הע' קלג ובח"ג שם) שאסור לעשות כן משום בונה, הן כשעושים כן על שיער טבעי והן כשעושים כן על פאה נכרית. ואף שכתב המשנ"ב שבפאה נכרית אין משום בונה, מ"מ אין דעתו להקל אלא בדבר העשוי לסותרו בידים, אבל בדבר העשוי להתקיים, יש לאסור מצד בנין בכלים, ופעולת הספריי על השערות, אף שבמשך הזמן תתבטל מעצמה, מ"מ נעשית על מנת להתקיים.

59) ובמקום שרוב הנשים נזהרות ומחמירות על עצמן, ויש אחת הרוצה להקל, כתב הדרכי משה (אות ז) שיש למחות בידה (הגרש"ב וולדנברג).

[שעה"צ ס"ק סח]

אִם־כֵּן מַשְׁמַע מִנֵּהּ דְּבָעִינָן שֶׁיִּהְיֶה מִתְקַיֵּם תָּמִיד וְלֹא דַּי בְּיוֹם הַשַּׁבָּת לְחוּד[60].

60) ובביה"ל לקמן (סי' שמ ס"ד ד"ה במשקין) הביא את דעת הרשב"א שלענין כתיבה אין צורך שיהא זה כתב העומד לעולם, אלא די בכתב המתקיים זמן מה כספרי הזיכרונות. וראה מה שכתבנו שם.

[משנ"ב ס"ק פג]

דְּדָמֵי לְסוֹתֵר[61].

61) אך להסיר את הגומי המחזיק את קליעת השיער [כמו שמצוי בצמות קלועות המוחזקות בסופן על ידי גומי], דעת הגר"נ קרליץ (חוט שני ח"ב פל"ו סוף ס"ק טו) שכשאין הקליעה נפתחת מיד עם הסרת הגומי, אין זה נחשב סתירה ומותר, ומה שנסתרות השערות לאחר מכן על ידי הליכה וכדו', אין זו אלא סתירה כלאחר יד.

[שעה"צ ס"ק עא]

דְּדָמֵי לְתוֹלֶדֶת בּוֹצֵעַ, עַיֵּן בְּרַמְבַּ"ם בְּסוֹף פֶּרֶק תְּשִׁיעִי בַּהֲלָכָה כ[62].

62) מה שכתב שסתירת הקליעה 'דומה' לתולדת בוצע, אף שברמב"ם (שם) כתב שסתירת קליעה היא תולדה של בוצע, הטעם הוא שכאן מדובר על סתירת קליעת פאה נוכרית, ומכיון שקליעתה אינה אסורה אלא מדרבנן, כיון שאינה עומדת להתקיים, כך גם סתירתה אינה אלא מדרבנן, אלא שדומה היא לתולדת בוצע (הגרש"ב וולדנברג).

[משנ"ב ס"ק פד]

מִשּׁוּם חֲשַׁשׁ תְּלִישָׁה[63].

63) אמנם הקצות השלחן (סי' קמו בדה"ש ס"ק כא) כתב, שבאור

המשך במילואים עמוד 29

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél (France) : 01.80.91.62.91
Tél (Israël) : +972.77.466.03.32
contact@torah-box.com

אֲסוּרָה (פא) [פ]לָטוּחַ עַל פָּנֶיהָ בָּצֵק, דִּכְשֶׁנּוֹטַלְתּוֹ מַאְדִּים הַבָּשָׂר: **כו** [צ]אָסוּר (פב) **לִקְלֹעַ הָאִשָּׁה שְׂעָרָהּ בְּשַׁבָּת** (פג) [ק]**וְלֹא לְהַתִּיר קְלִיעָתָהּ,** [ר]**אֲבָל יְכוֹלָה לַחֲלֹק שְׂעָרָהּ:** הגה (פד) וְיֵשׁ אוֹסְרִים לַחֲלֹק שְׂעָרָה, דְּהַיְנוּ לַעֲשׂוֹת הַשִּׁיטִי״ל (רש״י וא״ז), וְכֵן נָהֲגוּ לֶאֱסֹר לַעֲשׂוֹת עַל־יְדֵי כְּלִי, אֲבָל בְּאֶצְבַּע בְּעָלְמָא נָהֲגוּ לְהָקֵל: **כז** (פה) [ש]**אָסוּר לִסְרֹק בְּמַסְרֵק בְּשַׁבָּת, וַאֲפִלּוּ אוֹתוֹ שֶׁעוֹשִׂים** (יג) **מִשְּׂעַר חֲזִיר,** (פו) **שֶׁאִי אֶפְשָׁר** (פז) **שֶׁלֹּא יֵעָקְרוּ שְׂעָרוֹת.** אֲבָל מֻתָּר *לָחֹף (פח) וּלְפַסְפֵּס בַּיָּד (ב״י):

פ רש״י בפרוש המשנה בשם יש מפרשים צ שם במשנה ק תוספות נ״ז והרא״ש שם ר תוספות ס׳ והרא״ש והר״ן שם ש כל־בו ותשובת הריב״ש

בַּאֵר הֵיטֵב

(יג) **מִשְּׂעַר חֲזִיר.** וְהָרִיבַ״ש מַתִּיר לְתַקֵּן מְעַט שְׂעַר רֹאשָׁהּ בִּכְלִי הֶעָשׂוּי מִשְּׂעַר הַחֲזִיר אֲבָל בְּמַסְרֵק אָסוּר, וְכ״ש אִם הָיָה לָהּ כְּלִי מִשְּׂעַר חֲזִיר מְיֻחֶדֶת לְשַׁבָּת דְּשָׁרֵי, וְכ״כ הַמ״א בְּסִימָן שכז ס״ג, ע״ש:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

עֵינֵיהֶם: **(פא) לָטוּחַ עַל פָּנֶיהָ**[54]. וְיֵשׁ שֶׁנּוֹהֲגִין דְּבַר־אִסּוּר, לְהַחֲלִיק שַׂעֲרוֹתֵיהֶם בְּחֵלֶב מְהֻתָּךְ וּמְעֹרָב בְּמִינֵי בְשָׂמִים, שֶׁקּוֹרִין בִּלְשׁוֹנֵנוּ פומאד״ה, וְחוֹשְׁשַׁנִי לָהֶם מֵחַטָּאת, דְּנִרְאֶה שֶׁיֵּשׁ בָּזֶה מִשּׁוּם מְמָרֵחַ, וְרָאוּי לְהַזְהִיר בְּנֵי־בֵיתוֹ עַל זֶה [מאמר מרדכי]: **כו (פב) לִקְלֹעַ**[55]. (סו) מִדְּרַבָּנָן, מִשּׁוּם דְּדָמֵי לְבִנְיָן[56] [(סז) וְכִדְדַרְשִׁינָן עַל הַפָּסוּק "וַיִּבֶן ה׳ אֱלֹהִים אֶת הַצֵּלָע", מְלַמֵּד שֶׁקִּלְּעָהּ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לְחַוָּה וֶהֱבִיאָהּ אֶל הָאָדָם, וְשֶׁכֵּן בִּכְרַכֵּי הַיָּם קוֹרִין לְ׳קַלְעִיתָא׳ ׳בִּנְיָתָא׳], אֲבָל הַקּוֹלֵעַ נִימִין בְּתָלוּשׁ חַיָּב מִשּׁוּם אוֹרֵג, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הָרַמְבַּ״ם; וְהָכָא בְּשֵׂעָר לֹא חָשִׁיב אֲרִיגָה מִשּׁוּם דְּהוּא מְחֻבָּר בְּרֹאשׁוֹ[57], (סח) וְעוֹד, דְּאֵין סוֹפָהּ לְהִתְקַיֵּם, שֶׁעוֹמֶדֶת לִסְתִירָה [מ״א וש״א בשם התוספות]. וְהִנֵּה כָּל זֶה בִּמְחֻבָּר, וְהַקּוֹלַעַת שְׂעַר פֵּאָה נָכְרִית [שֶׁקּוֹרִין פַּארוּ״ק], אַף דְּאֵין בָּזֶה מִשּׁוּם בּוֹנֶה[58], אָסוּר עַל־כָּל־פָּנִים מִשּׁוּם אוֹרֵג, דְּאַף אִם נֵימָא דְּאֵין סוֹפָהּ לְהִתְקַיֵּם, (סט) עַל־כָּל־פָּנִים מִדְּרַבָּנָן מִיהוּ אָסוּר, (ע) וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה דְּאֵין כְּדַאי לְמַחוֹת בְּמָקוֹם שֶׁלֹּא יִשְׁמְעוּ לָנוּ[59]: **(פג) וְלֹא לְהַתִּיר קְלִיעָתָהּ.** דְּדָמֵי (עא) לְסוֹתֵר[61]: **(פד) וְיֵשׁ אוֹסְרִין לַחֲלֹק שְׂעָרָהּ.** מִשּׁוּם חֲשַׁשׁ תְּלִישָׁה[63]; וְהַדֵּעָה הָרִאשׁוֹנָה דִּמְקֻלֶּת סְבִירָא לָהּ, כֵּיוָן דְּאֵינָהּ מִתְכַּוֶּנֶת לָזֶה, וְלָאו פְּסִיק רֵישָׁא הוּא: **כז (פה) אָסוּר לִסְרֹק.** מִשּׁוּם תְּלִישַׁת שֵׂעַר הַגּוּף, דַּהֲוֵי (עב) תּוֹלָדָה דְּגוֹזֵז[64]: **(פו) שֶׁאִי אֶפְשָׁר וְכוּ׳.** וְעַל־כֵּן (עג) אַף אִם אֵינוֹ מְכַוֵּן לִתְלִישַׁת הַשֵּׂעָר גַּם־כֵּן אָסוּר[65], (עד) דַּהֲוֵי פְּסִיק רֵישָׁא. וּבַגְּמָרָא אִיתָא דְּכָל הַסּוֹרֵק, לְהַשִּׁיר נִימִין הַמְדֻלְדָּלִין [הַיְנוּ שֶׁנִּתְלְשׁוּ קְצָת וַעֲדַיִן לֹא נֶעֶקְרוּ לְגַמְרֵי] מִתְכַּוֵּן, כְּדֵי לְהַפְרִיד הֵיטֵב שַׂעֲרוֹתָיו, (עה) וְנַפְקָא־מִנַּהּ מִזֶּה, דַּאֲפִלּוּ בְּמַסְרֵק רַךְ [כְּגוֹן בַּארְשׁ״ט רַכָּה[1]] שֶׁאֵינוֹ פְּסִיק רֵישָׁא גַּם־כֵּן אָסוּר, אִם לֹא בְּאֹפֶן שֶׁאֵין מְכַוֵּן לְהַשִּׁיר הַנִּימִין הַנַּ״ל. כָּתַב בְּסֵפֶר יְשׁוּעוֹת־יַעֲקֹב: רָאִיתִי אֲנָשִׁים מְקִלִּים לִסְרֹק רֹאשָׁם בְּשַׁבָּת, וְכִמְעַט נַעֲשָׂה הַדָּבָר כְּהֶתֵּר אֶצְלָם, וְאוֹי לָעֵינַיִם שֶׁכָּךְ רוֹאוֹת, לַעֲבֹר בִּשְׁאָט־נֶפֶשׁ לְחַלֵּל שַׁבָּת בְּיָדַיִם, וּמֵהָרָאוּי לְכָל חָכָם בְּעִירוֹ לְהַזְהִיר עַל זֶה, אוּלַי יִשְׁמְעוּ וְיִקְחוּ מוּסָר, עַד כָּאן דְּבָרָיו. וּמָה שֶׁמְּשִׁיבִין שֶׁמֻּכְרָח לְתַקֵּן שַׂעֲרוֹתָיו כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְגַּנֶּה בִּפְנֵי חֲבֵרָיו, הֲלֹא יָכוֹל לַעֲשׂוֹת בְּאֹפֶן הַהֶתֵּר, כַּנַּ״ל וְגַם כִּדְלְקַמָּהּ בְּסָעִיף־קָטָן פז, וּמִלְּבַד כָּל זֶה, הֲלֹא יָכוֹל לָחֹף וּלְפַסְפֵּס שַׂעֲרוֹתָיו בַּיָּד, וְלָמָּה יַעֲבֹר אִסּוּר חָמוּר כָּזֶה בְּיָדַיִם: **(פז) שֶׁלֹּא יֵעָקְרוּ שְׂעָרוֹת.** וּמִכָּל מָקוֹם (עו) מֻתָּר לְתַקֵּן מְעַט אֶת שְׂעַר הָרֹאשׁ בִּכְלִי הֶעָשׂוּי מִשְּׂעַר חֲזִיר, דְּדַוְקָא לִסְרֹק אָסוּר בּוֹ, דְּמַשִּׁיר שֵׂעָר, אֲבָל לְתַקֵּן מְעַט שָׁרֵי, וּבְמַסְרֵק אָסוּר אַף בָּזֶה, (עז) וְנָהֲגוּ שֶׁיִּהְיֶה הַכְּלִי הֶעָשׂוּי מִשְּׂעַר חֲזִיר מְיֻחָד לְשַׁבָּת, (עח) כְּדֵי שֶׁלֹּא יְהֵא מִחְזֵי כְּעֻבְדִּין דְּחֹל: **(פח) וּלְפַסְפֵּס בַּיָּד.** הַיְנוּ (עט) שֶׁמַּבְדִּיל בְּיָדָיו שַׂעֲרוֹתָיו זוֹ מִזּוֹ. וּבָרַמְבַּ״ם (פ) אִיתָא: חוֹפֵף עַל שְׂעָרוֹ בְּיָדוֹ וְחוֹכֵךְ בְּצִפָּרְנָיו, וְאַף אִם נָפַל שֵׂעָר עַל־יְדֵי־זֶה אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ, שֶׁהֲרֵי אֵין כַּוָּנָתוֹ לְהַשִּׁיר וְאֶפְשָׁר שֶׁלֹּא יַשִּׁיר. וְעַיֵּן לְקַמָּן בְּסִימָן שכו סָעִיף ט וְיוּ״ד וּבְמִשְׁנָה בְּרוּרָה שָׁם, שֶׁלֹּא יָחֹף בְּדָבָר שֶׁמַּשִּׁיר שֵׂעָר וַדַּאי:

בֵּאוּר הֲלָכָה

לַחֲבֶרְתָּהּ לִכְלֵי עַלְמָא חַיֶּבֶת, וְצִיֵּן עַל זֶה שַׁ״ס פֶּרֶק הַמַּצְנִיעַ, וְדַעְתּוֹ דְּרַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר שָׁם שִׁיטָתוֹ כְּרַבָּנָן. וְלַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי שָׁגַג בָּזֶה, דְּשָׁם אַלִּבָּא דְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר קָאָמַר כִּדְמוּכָח שָׁם בְּסוֹף דְּבָרָיו, וְכֵן אִיתָא בְּתוֹסֶפְתָּא בְּהֶדְיָא דְּהוּא מִשְּׁמֵהּ דְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר, וְהַטַּעַם בָּזֶה כְּמוֹ שֶׁפֵּרֵשׁ רַשִׁ״י, דִּלְעַצְמָהּ פְּטוּרָה שֶׁאֵינָהּ יְכוֹלָה לִבְנוֹת יָפֶה. וּמַה שֶּׁהֵבִיא רְאָיָה מֵרִיאַ״ז גַּם־כֵּן לָאו רְאָיָה הִיא כְּלָל, דְּאֶפְשָׁר דְּרִיאַ״ז סְבִירָא לֵהּ כְּהָרִאשׁוֹנִים דִּסְבִירָא לְהוּ דַּהֲלָכָה כְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר, אֲבָל לְרַבָּנָן בְּוַדַּאי דְּאַף לַחֲבֶרְתָּהּ פְּטוּרָה, וְזֶה טַעַם הָרַמְבַּ״ם שֶׁפָּסַק כְּרַבָּנָן וְסָתַם בִּסְתָמָא דִּבְאֵלּוּ הַדְּבָרִים גּוֹדֶלֶת וּפוֹקֶסֶת, וְכֵן בְּכוֹחֶלֶת יֵשׁ בָּזֶה אִסּוּר, וְלֹא חִלֵּק דְּלַאֲחֵרִים חַיָּב חַטָּאת גַּם־כֵּן: * **לָחֹף וּלְפַסְפֵּס בַּיָּד.** אִיתָא בַּשַּׁ״ס דְּפוֹקֶסֶת אָסוּר מִשּׁוּם שְׁבוּת, דְּדָמֵי לְבִנְיָן, כְּמוֹ גּוֹדֶלֶת, וּפֵרֵשׁ רַשִׁ״י בְּשֵׁם רַבּוֹתָיו, דְּהַיְנוּ שֶׁמְּתַקֶּנֶת שְׂעָרָהּ בְּמַסְרֵק אוֹ בְּיָדֶיהָ. וְכָתַב הָרִיבַ״שׁ, שֶׁאֵין כַּוָּנַת רַשִׁ״י בָּזֶה בִּסְרִיקָה, דְּזֶה אָסוּר מִשּׁוּם גּוֹזֵז, וְעוֹד, שֶׁלֹּא אָמְרוּ ׳סוֹרֶקֶת בְּמַסְרֵק׳, אֶלָּא הוּא תִּקּוּן אַחֵר נַעֲשֶׂה בְּמַסְרֵק, וְאֶפְשָׁר שֶׁהוּא הַתִּקּוּן שֶׁעוֹשִׂין הַנְּעָרוֹת, שֶׁאַחַר שֶׁרֹאשָׁן הָיָה סָרוּק יָפֶה וְאֵין בּוֹ חֲשַׁשׁ שֶׁל הַשָּׁרַת נִימִין, רוֹחֲצִין הַמַּסְרֵק בְּשֶׁמֶן טָרוּף בְּמַיִם וּמַעֲבִירִין הַמַּסְרֵק עַל רֹאשָׁן לְהַדְבִּיק הַשְּׂעָרוֹת זוֹ בָּזוֹ וּלְהַשְׁכִּיבָן עַל הָרֹאשׁ, וְזֶה דוֹמֶה לְבִנְיָן[69], עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ; מַשְׁמַע דִּבְלָאו הָכִי שָׁרֵי לַעֲשׂוֹת זֶה הַתִּקּוּן אַחַר שֶׁכְּבָר הָיָה הָרֹאשׁ סָרוּק יָפֶה וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה רַק לְהַשְׁכִּיב הַשֵּׂעָר [כָּל זֶה מִמָּגֵן־אַבְרָהָם. וְעַיֵּן בְּסָעִיף־קָטָן כב בְּמָגֵן־אַבְרָהָם שֶׁכָּתַב בְּעַצְמוֹ לְדַעַת הָרִיבַ״שׁ, דַּאֲפִלּוּ לְתַקֵּן מְעַט הַשֵּׂעָר בְּמַסְרֵק גַּם־כֵּן אָסוּר, אַךְ יֵשׁ לוֹמַר דְּשָׁם מַיְרֵי שֶׁלֹּא הָיָה הָרֹאשׁ עֲדַיִן סָרוּק יָפֶה, וְעַל־כֵּן אַף בְּתִקּוּן מְעַט תּוֹלֵשׁ שֵׂעָר בַּמַּסְרֵק]:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

תִּרְגּוּם: 1 מִבְרֶשֶׁת רַכָּה.

שֶׁבָּזֶה גַּם בְּאִשָּׁה יֵרָאֶה דְּאֵין דֶּרֶךְ צְבִיעָתָהּ בְּכָךְ[53], דְּלֹא מָצִינוּ לְהַפּוֹסְקִים שָׁם שֶׁחִלְּקוּ בָּזֶה בֵּין אִשָּׁה לְאִישׁ כַּנַּ״ל, אַף דִּלְשׁוֹן הַמָּגֵן־אַבְרָהָם דָּחוּק קְצָת לְפִי זֶה: (סו) רַמְבַּ״ם וְסִיעָתוֹ; וּלְהַפּוֹסְקִים דְּפוֹסְקִים כְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר יִהְיֶה בָּזֶה חִיּוּב גַּם־כֵּן: (סז) גְּמָרָא: (סח) רוֹצֶה לוֹמַר, וְאִיתָא בְּרֵישׁ פֶּרֶק הַבּוֹנֶה דִּבְעִינַן דַּוְקָא שֶׁתְּהֵא מְלַאכְתּוֹ מִתְקַיֶּמֶת, וְגַם לְעִנְיַן כְּתִיבָה קַיְמָא לָן דִּבְעִינַן דַּוְקָא שֶׁיִּכְתֹּב בְּדָבָר הַמִּתְקַיֵּם. אַךְ בְּרֵישׁ פֶּרֶק הַבּוֹנֶה אִיתָא שָׁם בַּמִּשְׁנָה: כָּל הָעוֹשֶׂה מְלָאכָה וּמְלַאכְתּוֹ מִתְקַיֶּמֶת בְּשַׁבָּת חַיָּב, מַשְׁמַע לִכְאוֹרָה דַּאֲפִלּוּ אִם מִתְקַיֶּמֶת רַק עַל יוֹם הַשַּׁבָּת לְחוּד, וְכֵן מַשְׁמַע לַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי בָּרַמְבַּ״ם פֶּרֶק ט הֲלָכָה יג, עַיֵּן שָׁם הֵיטֵב, וְהַמִּשְׁנָה כְּלָלָא כַּיִיל זֶה הַכְּלָל וְכוּ׳, וְעַל־כֵּן אָנוּ צְרִיכִין לוֹמַר דְּמַה שֶּׁהַמִּשְׁנָה פּוֹטֶרֶת בִּכְתָב שֶׁאֵינוֹ שֶׁל קְיָמָא כְּגוֹן בְּמַשְׁקִין וּמֵי־פֵרוֹת, הַיְנוּ מִשּׁוּם שֶׁאֵינוֹ מִתְקַיֵּם כְּלָל אֲפִלּוּ עַל יוֹם הַשַּׁבָּת, אָכֵן בְּרַשִׁ״י שָׁם אִיתָא בַּמִּשְׁנָה דְּהַאי ׳בְּשַׁבָּת׳ אַעוֹשֶׂה מְלָאכָה קָאֵי, אִם־כֵּן מַשְׁמַע מִנַּהּ דִּבְעִינַן שֶׁיִּהְיֶה מִתְקַיֵּם תָּמִיד וְלֹא דַּי בְּיוֹם הַשַּׁבָּת לְחוּד[60], וּבְעִנְיָנֵנוּ אֵינִי יוֹדֵעַ, דְּאוּלַי הוּא מִתְקַיֵּם עַל יוֹם הַשַּׁבָּת וְהַתּוֹסָפוֹת סְבִירָא לְהוּ כְּרַשִׁ״י, אוֹ דְּהַתּוֹסָפוֹת סְבִירָא לְהוּ כְּהָרַמְבַּ״ם וַאֲפִלּוּ עַל יוֹם הַשַּׁבָּת אֵינוֹ מִתְקַיֵּם וּלְכָךְ פָּטוּר: (סט) וּכְמוֹ בְּכוֹתֵב, דְּאִם כָּתַב בְּדָבָר שֶׁאֵינוֹ מִתְקַיֵּם אִסּוּרָא מִיהוּ אִיכָּא: (ע) עַיֵּן בֵּית־יוֹסֵף בְּשֵׁם הַכָּל־בּוֹ וּבְבֶדֶק־הַבַּיִת, וְלִכְאוֹרָה הָכָא גַּם בֶּדֶק־הַבַּיִת מוֹדֶה: (עא) וּבִקְלִיעָה תְּלוּשָׁה יֵשׁ אִסּוּר לְסָתְרָהּ מִשּׁוּם דְּדָמֵי לְתוֹלֶדֶת בּוֹצֵעַ, עַיֵּן בָּרַמְבַּ״ם בְּסוֹף פֶּרֶק תְּשִׁיעִי בַּהֲלָכָה כ[62]: (עב) רִיבַ״שׁ, וְעַיֵּן שָׁם דַּאֲפִלּוּ לְמַאן דְּאָמַר בְּעָלְמָא מְלָאכָה שֶׁאֵינָהּ צְרִיכָה לְגוּפָהּ פָּטוּר, הָכָא חַיָּב, דְּבַמִּשְׁכָּן הָיוּ גּוֹזְזִים עוֹרוֹת תְּחָשִׁים אַף־עַל־פִּי שֶׁלֹּא הָיוּ צְרִיכִין לַצֶּמֶר, וְכֵן כָּתַב בְּחִדּוּשֵׁי הָרַ״ן[66] שַׁבָּת צ״ד בְּשֵׁם הָרַאָ״ה, אָמְנָם תּוֹסָפוֹת שָׁם סְבִירָא לְהוּ דְּתַלְיָא בִּפְלֻגְתָּא, וְאָמְנָם אִסּוּרָא לְכָלֵי עָלְמָא יֵשׁ בָּזֶה[67]: (עג) מָגֵן־אַבְרָהָם: (עד) וַאֲפִלּוּ לְמַאן דְּאָמַר דִּפְסִיק רֵישָׁא דְּלֹא נִיחָא לֵהּ שָׁרֵי, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סוֹף סִימָן שכ, מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן שֶׁהוּא רוֹצֶה בְּהַפְרָדַת הַשְּׂעָרוֹת, וְזֶה אִי אֶפְשָׁר זוּלַת הַשָּׁרַת הַשְּׂעָרוֹת, הֲוֵי כִּפְסִיק רֵישָׁא דְּנִיחָא לֵהּ [ריב״ש]: (עה) מָגֵן־אַבְרָהָם: (עו) הָרִיבַ״שׁ. וְעַיֵּן בְּמַאֲמַר־מָרְדְּכַי שֶׁגַּם הוּא מוֹדֶה לְהַמְחַבֵּר, דְּלֹא כְּמַחֲצִית־הַשֶּׁקֶל, וְכֵן מַשְׁמַע בְּרִיבַ״שׁ, עַיֵּן שָׁם: (עז) מָגֵן־אַבְרָהָם בְּסִימָן שכז: (עח) פְּרִי־מְגָדִים שָׁם. וּבְמַאֲמַר־מָרְדְּכַי כָּתוּב שֶׁזֶּה הַכְּלִי הוּא כְּלִי קָטָן שֶׁאֵינוֹ עוֹמֵד לִסְרִיקַת הַשְּׂעָרוֹת[68], עַיֵּן שָׁם: (עט) רַשִׁ״י: (פ) פֶּרֶק ה מֵהִלְכוֹת נְזִירוּת שֶׁמְּפָרֵשׁ שֶׁחוֹפֵף הַיְנוּ בְּיָדוֹ וּמְפַסְפֵּס הַיְנוּ בְּצִפָּרְנָיו:

Torah-Box.com diffusion du judaïsme aux francophones
Tél (France) : 01.80.91.62.91
Tél (Israël) : +972.77.466.03.32
contact@torah-box.com

הִלְכוֹת שַׁבָּת סִימָן שג

המשך מעמוד קודם

השו"ע לדעה המחמירה, ולכן התיר לצאת בכל התכשיטים ברחובות שלנו.

40) ואף לענין שביתת בהמתו, שהדין הוא שאסור לצאת עם בהמתו לרשות הרבים עם משוי [ויש המתירים בכרמלית], כתב לקמן (סי' שה סי"א ד"ה ופוקק) שיש לחוש לדעת הסוברים שרשות הרבים שלנו נחשבת רשות הרבים מהתורה, אף שאין בוקעים בה שישים ריבוא.

[ביה"ל ד"ה כי בזה]

מַשְׁמַע דְּאֵין סוֹמְכִין עַל הֶתֵּרִים הַלָּלוּ כָּל־כָּךְ[41].

41) ודעת החזו"א (ארחות רבנו ח"א עמוד קלז), שכיון שכתב השו"ע שכך נהגו הנשים, בודאי שכך נפסקה ההלכה וכך הוא מדינא, ולכן מותר לנשים לצאת עם תכשיטיהן לכתחילה אף במקום שאין בו עירוב.

ודעת הגר"נ קרליץ (חוט שני ח"ד פפ"ח ס"ק ב), שבזמנינו [אם] רגילים ללבוש תכשיטים רק בשבתות וכדו', אין את טעם ההיתר שכתב הרמ"א שכיון שהתכשיטים מצויים אין לחוש שמא תבואנה הנשים להראות אותם לחברותיהן, אלא אדרבה כיום הדרך להראות את תכשיטיהן לחברותיהן, ולכן אין להקל לצאת בהם לחצר שאינה מעורבת, אולם אין למחות במי שיוצאת בהם. אמנם, בבית ובחצר המעורבת דעתו (שם) שיש להקל, לפי שיש לסמוך על הדעה הראשונה המובאת בשו"ע שלא גזרו חכמים על טלטול בבית או בחצר מעורבת.

הִלְכוֹת שַׁבָּת סִימָן שג

המשך מעמוד צג

זרוע [שהוא המקור לדעה זו, כמובא ברמ"א] משמע, שהאיסור לחלוק שערה אינו מחמת חשש תלישה, אלא מחמת איסור בונה.

וסירוק פאה נכרית, דעת הגרש"ז אויערבך (שש"כ פי"ד הע' קכג ובח"ג שם) שלדעת הרמ"א (סי' שלז ס"ב) שאסור לכבד בגדים במכבדות העשויות מקסמין, שמא ישתברו הקסמין, גם בזה יש לאסור, שמא יתלשו שערות מהפאה, אך לדעת המתירים לכבד בגדים [ראה ביה"ל שם ד"ה שלא], לכאורה יש להקל אף לסרק פאה נכרית, על כל פנים בכלי המיוחד לשבת, כדי שלא יהיה בזה משום 'עובדין דחול'. אמנם למעשה דעתו (ח"ג שם) שאפשר שסירוק פאה נכרית אסור לכל הדעות, שיתכן שהוצאת שערות מהפאה נחשב יפוי הפאה ותיקונה ולא קלקול.

[משנ"ב ס"ק פה]

מִשּׁוּם תְּלִישַׁת שְׂעַר הַגּוּף, דְּהֲוֵי תּוֹלְדָה דְּגוֹזֵז[64].

64) ומסרק ומברשת שפסיק רישא שמשירים שיער, דעת הגרח"פ שיינברג (חידושי בתרא) שנחשבים ככלי שמלאכתו לאיסור, ואין לטלטלם אלא לצורך גופם או מקומם.

[משנ"ב ס"ק פו]

גַּם־כֵּן אָסוּר[65].

65) ובטעם הדבר ששערות המדולדלות אסור לתלשן והתולשן חייב, ואילו ציפורן שפירשה רובה נחשבת כתלושה [כמבואר לקמן (סי' שכח ס"ק צו)], ביאר הגרש"ז אויערבך (שולחן שלמה שם ס"ק נד) שכיון שהציפורן צומחת מלמטה ושם עיקר חיבורה, והוא אינו תולש אלא את החלק העליון שכבר נתלש ברובו אין להחשיבו כתולש דבר המחובר, ועוד שכיון שגם המיעוט המחובר מתנוון והולך, נחשב אף מה שלא פרש כתלוש.

[שעה"צ ס"ק עב]

הָיוּ גוֹזְזִים עוֹרוֹת תְּחָשִׁים אַף־עַל־פִּי שֶׁלֹּא הָיוּ צְרִיכִין לַצֶּמֶר, וְכֵן כָּתַב בְּחִדּוּשֵׁי הָרַ"ן[66] וכו', וְאֶמְנָם אִסּוּרָא לְכֵלֵי עַלְמָא יֵשׁ בָּזֶה[67].

66) וכתב בביה"ל לקמן (סי' שמ ס"א ד"ה וחייב) שכמה מגדולי הראשונים סוברים כדעת הריב"ש, ושהשו"ע שם סתם להלכה כדעה זו, ושלא כדעת הגר"א בביאור השו"ע שם (הגרש"ב וולדנברג).

67) אמנם במשנ"ב לעיל (סי' רס ס"ק א) כתב, שבסירוק השיער יש משום איסור דאוריתא.

[שעה"צ ס"ק עח]

הוּא כְּלִי קָטָן שֶׁאֵינוֹ עוֹמֵד לְסְרִיקַת הַשְּׂעָרוֹת[68].

68) וכלי העומד אף לסריקת השערות, כתב בשו"ת אגרות משה (או"ח ח"ב סי' עח) שלשיטת המאמר מרדכי לא יועיל ליחדו לשבת. אך הוסיף, שאם קשה להשיג כלי כזה, אפשר ליחד לשבת אף מברשת הראויה גם לסריקת שערות [אלא שאין לסרק בה בשבת, שלא הותר לעשות בה אלא תיקון מועט].

[ביה"ל ד"ה לחוף]

לְהַדְבִּיק הַשְּׂעָרוֹת זוֹ בָזוֹ וּלְהַשְׁכִּיבָן עַל הָרֹאשׁ, וְזֶה דּוֹמֶה לְבִנְיָן[69].

69) אך לגבי סיכת השערות בשמן שיער ללא העברת מסרק, דעת הגרש"ז אויערבך (שש"כ פי"ד הע' קכז—קכח) שמותר לעשות כן באופן שאין חשש שמא יבוא הדבר לידי סחיטה, ולכן תיזהר שלא תשפוך שמן רב על ראשה. ואם שפכה כמות גדולה במקום אחד בשערותיה, דעתו (שם) שאסור לה להעביר את השמן שנבלע בשיער ממקום למקום, כיון שיש בזה איסור סחיטה. [על התזת ספריי המשמר את צורת התסרוקת, ראה מה שכתבנו במשנ"ב לעיל (ס"ק פב)].

הִלְכוֹת שַׁבָּת סִימָן שה

המשך מעמוד 192

25) ואם המשאוי אינו מוקצה, כתב בשעה"צ לקמן (סי' שלו ס"ק ז) שאף שאסור ליטול חפצים המונחים על גבי אילן [כמבואר בשו"ע לקמן שם סי"ג], מ"מ מותר ליטול משאוי מעל גבי הבהמה. ודעת הגרש"ז אויערבך (שש"כ פכ"ז הע' נח*) שאף שיש שפקפקו בהיתר זה, מ"מ מסתבר שמותר כשאינו מנענע את הבהמה.

[משנ"ב ס"ק סו]

דְּאִם יִשְׂרָאֵל בְּעַצְמוֹ מַנְהִיגוֹ יֵשׁ בְּלָאוֹ הָכִי אִסּוּר תּוֹרָה, מִשּׁוּם מְחַמֵּר[26].

26) ואיסור זה, כתב לעיל (סי' רסו ס"ק ז) שהוא מבואר בכתוב "לא